

ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము

డిసంబరు నెల 10 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము శ్రీయుత మల్లాది వెంకటరత్నముగారి ఆధ్వర్యమున సభ జరిగెను. శ్రీయుత ఆదిత్యుడి సోమవారరాత్రు పంతులుగారు ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజమును విద్యార్థుల కిష్టమును అనుసరించుచున్నట్లు తెలిపిరి. ఆ సమాజపు ఆగ్రహ భావమును శ్రీయుత ఆదిత్యుడు ఉపసంహరించుకొని సభ జరిగించిరి.

శ్రీ సోమవారరాత్రుగారు తమ భాషాభివృద్ధి అనేక విధములను విద్యార్థులకు బోధించుచున్నట్లు తెలిపిరి. ఇప్పుడు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కేంద్రమును ఏర్పాటుచేయుచున్నది. మనకు ఉన్నట్లుంటే భాషాభివృద్ధి అనేది వారు చెప్పిరి. ఆధునికయుగమున ఎక్కడ పండితులను నాటకములే, ఏదైనా ఏదైనాను నటలే. వేయే! (గంధములు) తప్పకలుగునన్నది. భాషాభివృద్ధి కిది తోడ్పడు ఉత్కృష్ట భావమును చదువుల న్యాయములను ఈ గ్రంథమున ప్రకటించి సాధ్యమైనదా? ఈ గ్రంథముల జరివిజిలది చదువుల బుద్ధిశక్తి అభివృద్ధి చేయుటకు సాగుకాదున్నదా? ఈ కాలమున మన ప్రజల ముందున్నది మేము. దుర్మతిభావములను గ్రంథములు వేసేటన్నది. శ్రీకృష్ణములతో మిలిమిటి, అనభ్యంతరములను గలిగియున్న గ్రంథములు వాగవిరుద్ధములు అనిపించును. అట్టి గ్రంథములు గ్రంథములుగానుండును. తుదినుండి కడగడ అదెంతవైతితో ప్రాథమికముననున్నట్లు నొప్పుచున్నది. గ్రంథములు కవుల ఉపయోగముగాక, ఇతరులకు ఏ విధమున ఉపయోగపడును?

ఈ సమాజమును విద్యార్థులు గర్వముననుండుచున్నట్లు, సులభమైన వాడుకభాషలో తాము గ్రంథములను వ్రాయుచున్నట్లు తెలిపిరి. వారు కాలములో ఆగ్రహమునుండి గంధములను, అదియునుగాక ప్రజలందఱు గొప్పమేలును బడయుదురు. ఒక గ్రంథమునకు మనము దుర్మతిభావములు చేర్చించి, వైవిధ్యము మొదలు, పాఠ్యభాగముల ముద్రాకారములను గ్రంథములుగానుండును. అట్టి గ్రంథములు భాషాభివృద్ధి కేంద్రముననుండును. ప్రజాదరణను గ్రంథములకు మూలాధారమును, ఈ ఆధునికయుగము దుర్మతిగ్రంథములను ప్రభుత్వము భూమిని పోషించుచున్నది.

వాడుకభాషలో మరగ్రంథముల బెక్కుల రచించిన భాషాభివృద్ధి కేంద్రముననుండుచున్నట్లు, సులభమైన వాడుకభాషలో తాము గ్రంథములను వ్రాయుచున్నట్లు తెలిపిరి. వారు కాలములో ఆగ్రహమునుండి గంధములను, అదియునుగాక ప్రజలందఱు గొప్పమేలును బడయుదురు. ఒక గ్రంథమునకు మనము దుర్మతిభావములు చేర్చించి, వైవిధ్యము మొదలు, పాఠ్యభాగముల ముద్రాకారములను గ్రంథములుగానుండును. అట్టి గ్రంథములు భాషాభివృద్ధి కేంద్రముననుండును. ప్రజాదరణను గ్రంథములకు మూలాధారమును, ఈ ఆధునికయుగము దుర్మతిగ్రంథములను ప్రభుత్వము భూమిని పోషించుచున్నది.

మొట్టమొదట వారు తాము భాషాభివృద్ధి గ్రంథములను విక్రయించుచున్నట్లు తెలిపిరి. ఈ గ్రంథములను విక్రయించుచున్నట్లు తెలిపిరి. ఈ గ్రంథములను విక్రయించుచున్నట్లు తెలిపిరి. ఈ గ్రంథములను విక్రయించుచున్నట్లు తెలిపిరి.

అటుపిమ్మట ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమునకు సభ జరిగెను.

గ్రామము పోలికెడి,

సభాపతి.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

పూర్వవిద్యార్థిసంఘము

ఆన 1922-23 సం. డిసంబరు 6, 7 తేదీలన శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల (మచిలీపట్నము) పూర్వవిద్యార్థులు, తిక్కాచావలో ఆత్మకృష్ణుల భవనమున సభ జరిగెను. శ్రీయుత వేమూరి వారాహముగారి యాధిపత్యమున సభ జరిగెను. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పూర్వ విద్యార్థి సంఘమును స్థాపించుటయొక్క యావశ్యకతను చర్చించి నిర్ణయించిరి. ఆంధ్రీయీ భాషాభివృద్ధి లక్ష్యమును లక్ష్యముగానుంచుచు.

1. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పూర్వ విద్యార్థి సంఘమును స్థాపించుట.

2. వై సంఘసంస్థాపనకొరకు మచిలీపట్నము నందలి కళాశాల పూర్వవిద్యార్థులలో నేర్పడ పేర్కొనబడినవారిని నియమించుట.

1. అన్నివర్గాల విజయసాధిగారు, 2. చక్రవర్తుల వరసంహారముగారు, 3. కృష్ణుల భూమిసాధిగారు, 4. అత్తూరి శ్రీనివాసరావుగారు, 5. యాదవ నామంతరావుగారు, 6. తెలుగు దయానిధిగారు, 7. పంతుల సత్యకారాధిగారు, 8. వేమూరి పార్థసాధిగారు, 9. మల్లాది వాగధూమంగారు, 10. వామరెడ్డి సాధుగారు, 11. వారాహము వెంకటేశ్వరావుగారు, 12. వారాహము వాగధూమంగారు, 13. వెంకటేశ్వరరావుగారు, 14. పోలవరాజుగారు, 15. పింగళి వాగధూమంగారు.

3. బంధుసంఘమునందలి కళాశాల పూర్వవిద్యార్థులకు నీచములను, విజ్ఞప్తి పరికరములను తెలియజేసి వారివారి యుద్ధములను వ్యక్తులను నివాస స్థానములను తెలియజేయుట.

4. ఈ సంఘసంస్థాపనకొరకు (రిడర్ రిపోర్టును) వై పేర్కొనబడిన వ్యక్తుల వచ్చి జనరల మొదటివారములో గ సంఘసంస్థాపనకొరకు కుటుంబ సభ్యులను నిర్వహించుట.

5. ఈ సంఘమునకు శ్రీయుత అత్తూరి వరసంహారావుగారు కార్యనిర్వాహకులుగాను, శ్రీయుత పింగళి వాగధూమంగారు సహాయ కార్యనిర్వాహకులుగాను నియమించబడుట.

6. ఈ సభాకార్యములను, విజ్ఞప్తి, తమతమ పరికరములును ప్రకటించి వై సంఘసంస్థాపనకొరకు తోడ్పడుటకు ప్రతిభావంతులను ప్రార్థించుట. — ఒక విజ్ఞప్తి

ఆత్మద్భుత మగు ప్రారంభ ప్రదర్శనము

శ్రీమైసూరుమహారాజుగారి పోషకత్వముక్రింద నున్న గుబ్బి శ్రీ చెన్నబసవేశ్వర ప్రమాణిక కంపెనీ ఆఫ్ మైసూరువారు

వారినాటకములలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన నాటకములలో మొదట

మహాత్మాక బీరు దాసు నాటకమును

కన్నడభాషలో ముక్త్యాలపేట పోలీసుస్టేషనువద్దనున్న పాలెనుభిక్షులరులో 15-12-23 తేదీ శనివారమురాత్రు 9-30 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురిపాలకుల వచ్చి రగుప్రార్థనా మొనగనొరెదము.

ఎస్ నాగేశ్వరరావు

వివేకరత్నాకర జి హెచ్. వీరన్న,

మేనేజరు.

ప్రార్థన.

నుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాల్లర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

వీటిని కొరకు ప్రతి యొక్క రుక్క మా ప్రదర్శన కాలము గా ప్రార్థించుట. వీరు వెండి, కవచములగానుండు మా ప్రదర్శన అనేక సార్లు మైసూరులో నిర్వహించబడును. తొలి ఆర్గర్మియొక్క కొరకు కాలములో గాకయును చేసి యున్నాము. తమకు సహ మహర్షి సరములకు రుక్క, కిక్కి రుక్క 4, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000, 1005, 1010, 1015, 1020, 1025, 1030, 1035, 1040, 1045, 1050, 1055, 1060, 1065, 1070, 1075, 1080, 1085, 1090, 1095, 1100, 1105, 1110, 1115, 1120, 1125, 1130, 1135, 1140, 1145, 1150, 1155, 1160, 1165, 1170, 1175, 1180, 1185, 1190, 1195, 1200, 1205, 1210, 1215, 1220, 1225, 1230, 1235, 1240, 1245, 1250, 1255, 1260, 1265, 1270, 1275, 1280, 1285, 1290, 1295, 1300, 1305, 1310, 1315, 1320, 1325, 1330, 1335, 1340, 1345, 1350, 1355, 1360, 1365, 1370, 1375, 1380, 1385, 1390, 1395, 1400, 1405, 1410, 1415, 1420, 1425, 1430, 1435, 1440, 1445, 1450, 1455, 1460, 1465, 1470, 1475, 1480, 1485, 1490, 1495, 1500, 1505, 1510, 1515, 1520, 1525, 1530, 1535, 1540, 1545, 1550, 1555, 1560, 1565, 1570, 1575, 1580, 1585, 1590, 1595, 1600, 1605, 1610, 1615, 1620, 1625, 1630, 1635, 1640, 1645, 1650, 1655, 1660, 1665, 1670, 1675, 1680, 1685, 1690, 1695, 1700, 1705, 1710, 1715, 1720, 1725, 1730, 1735, 1740, 1745, 1750, 1755, 1760, 1765, 1770, 1775, 1780, 1785, 1790, 1795, 1800, 1805, 1810, 1815, 1820, 1825, 1830, 1835, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865, 1870, 1875, 1880, 1885, 1890, 1895, 1900, 1905, 1910, 1915, 1920, 1925, 1930, 1935, 1940, 1945, 1950, 1955, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050, 2055, 2060, 2065, 2070, 2075, 2080, 2085, 2090, 2095, 2100, 2105, 2110, 2115, 2120, 2125, 2130, 2135, 2140, 2145, 2150, 2155, 2160, 2165, 2170, 2175, 2180, 2185, 2190, 2195, 2200, 2205, 2210, 2215, 2220, 2225, 2230, 2235, 2240, 2245, 2250, 2255, 2260, 2265, 2270, 2275, 2280, 2285, 2290, 2295, 2300, 2305, 2310, 2315, 2320, 2325, 2330, 2335, 2340, 2345, 2350, 2355, 2360, 2365, 2370, 2375, 2380, 2385, 2390, 2395, 2400, 2405, 2410, 2415, 2420, 2425, 2430, 2435, 2440, 2445, 2450, 2455, 2460, 2465, 2470, 2475, 2480, 2485, 2490, 2495, 2500, 2505, 2510, 2515, 2520, 2525, 2530, 2535, 2540, 2545, 2550, 2555, 2560, 2565, 2570, 2575, 2580, 2585, 2590, 2595, 2600, 2605, 2610, 2615, 2620, 2625, 2630, 2635, 2640, 2645, 2650, 2655, 2660, 2665, 2670, 2675, 2680, 2685, 2690, 2695, 2700, 2705, 2710, 2715, 2720, 2725, 2730, 2735, 2740, 2745, 2750, 2755, 2760, 2765, 2770, 2775, 2780, 2785, 2790, 2795, 2800, 2805, 2810, 2815, 2820, 2825, 2830, 2835, 2840, 2845, 2850, 2855, 2860, 2865, 2870, 2875, 2880, 2885, 2890, 2895, 2900, 2905, 2910, 2915, 2920, 2925, 2930, 2935, 2940, 2945, 2950, 2955, 2960, 2965, 2970, 2975, 2980, 2985, 2990, 2995, 3000, 3005, 3010, 3015, 3020, 3025, 3030, 3035, 3040, 3045, 3050, 3055, 3060, 3065, 3070, 3075, 3080, 3085, 3090, 3095, 3100, 3105, 3110, 3115, 3120, 3125, 3130, 3135, 3140, 3145, 3150, 3155, 3160, 3165, 3170, 3175, 3180, 3185, 3190, 3195, 3200, 3205, 3210, 3215, 3220, 3225, 3230, 3235, 3240, 3245, 3250, 3255, 3260, 3265, 3270, 3275, 3280, 3285, 3290, 3295, 3300, 3305, 3310, 3315, 3320, 3325, 3330, 3335, 3340, 3345, 3350, 3355, 3360, 3365, 3370, 3375, 3380, 3385, 3390, 3395, 3400, 3405, 3410, 3415, 3420, 3425, 3430, 3435, 3440, 3445, 3450, 3455, 3460, 3465, 3470, 3475, 3480, 3485, 3490, 3495, 3500, 3505, 3510, 3515, 3520, 3525, 3530, 3535, 3540, 3545, 3550, 3555, 3560, 3565, 3570, 3575, 3580, 3585, 3590, 3595, 3600, 3605, 3610, 3615, 3620, 3625, 3630, 3635, 3640, 3645, 3650, 3655, 3660, 3665, 3670, 3675, 3680, 3685, 3690, 3695, 3700, 3705, 3710, 3715, 3720, 3725, 3730, 3735, 3740, 3745, 3750, 3755, 3760, 3765, 3770, 3775, 3780, 3785, 3790, 3795, 3800, 3805, 3810, 3815, 3820, 3825, 3830, 3835, 3840, 3845, 3850, 3855, 3860, 3865, 3870, 3875, 3880, 3885, 3890, 3895, 3900, 3905, 3910, 3915, 3920, 3925, 3930, 3935, 3940, 3945, 3950, 3955, 3960, 3965, 3970, 3975, 3980, 3985, 3990, 3995, 4000, 4005, 4010, 4015, 4020, 4025, 4030, 4035, 4040, 4045, 4050, 4055, 4060, 4065, 4070, 4075, 4080, 4085, 4090, 4095, 4100, 4105, 4110, 4115, 4120, 4125, 4130, 4135, 4140, 4145, 4150, 4155, 4160, 4165, 4170, 4175, 4180, 4185, 4190, 4195, 4200, 4205, 4210, 4215, 4220, 4225, 4230, 4235, 4240, 4245, 4250, 4255, 4260, 4265, 4270, 4275, 4280, 4285, 4290, 4295, 4300, 4305, 4310, 4315, 4320, 4325, 4330, 4335, 4340, 4345, 4350, 4355, 4360, 4365, 4370, 4375, 4380, 4385, 4390, 4395, 4400, 4405, 4410, 4415, 4420, 4425, 4430, 4435, 4440, 4445, 4450, 4455, 4460, 4465, 4470, 4475, 4480, 4485, 4490, 4495, 4500, 4505, 4510, 4515, 4520, 4525, 4530, 4535, 4540, 4545, 4550, 4555, 4560, 4565, 4570, 4575, 4580, 4585, 4590, 4595, 4600, 4605, 4610, 4615, 4620, 4625, 4630, 4635, 4640, 4645, 4650, 4655, 4660, 4665, 4670, 4675, 4680, 4685, 4690, 4695, 4700, 4705, 4710, 4715, 4720, 4725, 4730, 4735, 4740, 4745, 4750, 4755, 4760, 4765, 4770, 4775, 4780, 4785, 4790, 4795, 4800, 4805, 4810, 4815, 4820, 4825, 4830, 4835, 4840, 4845, 4850, 4855, 4860, 4865, 4870, 4875, 4880, 4885, 4890, 4895, 4900, 4905, 4910, 4915, 4920, 4925, 4930, 4935, 4940, 4945, 4950, 4955, 4960, 4965, 4970, 4975, 4980, 4985, 4990, 4995, 5000, 5005, 5010, 5015, 5020, 5025, 5030, 5035, 5040, 5045, 5050, 5055, 5060, 5065, 5070, 5075, 5080, 5085, 5090, 5095, 5100, 5105, 5110, 5115, 5120, 5125, 5130, 5135, 5140, 5145, 5150, 5155, 5160, 5165, 5170, 5175, 5180, 5185, 5190, 5195, 5200, 5205, 5210, 5215, 5220, 5225, 5230, 5235, 5240, 5245, 5250, 5255, 5260, 5265, 5270, 5275, 5280, 5285, 5290, 5295, 5300, 5305, 5310, 5315, 5320, 5325, 5330, 5335, 5340, 5345, 5350, 5355, 5360, 5365, 5370, 5375, 5380, 5385, 5390, 5395, 5400, 5405, 5410, 5415, 5420, 5425, 5430, 5435, 5440, 5445, 5450, 5455, 5460, 5465, 5470, 5475, 5480, 5485, 5490, 5495, 5500, 5505, 5510, 5515, 5520, 5525, 5530, 5535, 5540, 5545, 5550, 5555, 5560, 5565, 5570, 5575, 5580, 5585, 5590, 5595, 5600, 5605, 5610, 5615, 5620, 5625, 5630, 5635, 5640, 5645, 5650, 5655, 5660, 5665, 5670, 5675, 5680, 5685, 5690, 5695, 5700, 5705, 5710, 5715, 5720, 5725, 5730, 5735, 5740, 5745, 5750, 5755, 5760, 5765, 5770, 5775, 5780, 5785, 5790, 5795, 5800, 5805, 5810, 5815, 5820, 5825, 5830, 5835, 5840, 5845, 5850, 5855, 5860, 5865, 5870, 5875, 5880, 5885, 5890, 5895, 5900, 5905, 5910, 5915, 5920, 5925, 5930, 5935, 5940, 5945, 5950, 5955, 5960, 5965, 5970, 5975, 5980, 5985, 5990, 5995, 6000, 6005, 6010, 6015, 6020, 6025, 6030, 6035, 6040, 6045, 6050, 6055, 6060, 6065, 6070, 6075, 6080, 6085, 6090, 6095, 6100, 6105, 6110, 6115, 6120, 6125, 6130, 6135, 6140, 6145, 6150, 6155, 6160, 6165, 6170, 6175, 6180, 6185, 6190, 6195, 6200, 6205, 6210, 6215, 6220, 6225, 6230, 6235, 6240, 6245, 6250, 6255, 6260, 6265, 6270, 6275, 6280, 6285, 6290, 6295, 6300, 6305, 6310, 6315, 6320, 6325, 6330, 6335, 6340, 6345, 6350, 6355, 6360, 6365, 6370, 6375, 6380, 6385, 6390, 6395, 6400, 6405, 6410, 6415, 6420, 6425, 6430, 6435, 6440, 6445, 6450, 6455, 6460, 6465, 6470, 6475, 6480, 6485, 6490, 6495, 6500, 6505, 6510, 6515, 6520, 6525, 6530, 6535, 6540, 6545, 6550, 6555, 6560, 6565, 6570, 6575, 6580, 6585, 6590, 6595, 6600, 6605, 6610, 6615, 6620, 6625, 6630, 6635, 6640, 6645, 6650, 6655, 6660, 6665, 6670, 6675, 6680, 6685, 6690, 6695, 6700, 6705, 6710, 6715, 6720, 6725, 6730, 6735, 6740, 6745, 6750, 6755, 6760, 6765, 6770, 6775, 6780, 6785, 6790, 6795, 6800, 6805, 6810, 6815, 6820, 6825, 6830, 6835, 6840, 6845, 6850, 6855, 6860, 6865, 6870, 6875, 6880, 6885, 6890, 6895, 6900, 6905, 6910, 6915, 6920, 6925, 6930, 6935, 6940, 6945, 6950, 6955, 6960, 6965, 6970, 6975, 6980, 6

శ్రీకృష్ణుడు:— (నామములను జూచుచు) యూరపిడును అధికారుల కీదేశములను ఈదేశమునం.
యొత్తయొకపురుషును నొకరినొకరిని, పోయిగామ్యుడే
టు విద్యాభ్యాసము, శ్రీకృష్ణుడేకాదు. జను భూతియొకడు
ప్రయోగపు పురుషునికడలయునియు మిరిగినిచెడుగా
సాక్షి:— అవును
కమిషను లిరిగి శ్రేష్ఠ సమావేశమును.

సాక్షి:— అవును
 లెక్కలు:— ప్రత్యక్ష రేఖ మొదలయిన గట్టి రు గా
 తొందరము, ది యూరపి నును బి ము జా తి వా రి కి బను
 గా స్పృశిస్తులగు భారతీయులనే గాక సామాన్య భా
 య ప్రాక్తి వెనియలను సూడా వీలయచున్నారనియ, తింతు కా
 మంది యూరపి నును భూతాదారు గురనియ నుడి వెను.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖాపరిపాలనము
తీవ్రముగ ఖండింపబడుట

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను ఎన్నుకొను అధికారము జిల్లాబోర్డువారి కియ్యవలయునను తీర్మానము కొంతసవరణతో శాసనసభయందు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

స్వపరిపాలనము రిగంటిట శాసనసభసమావేశమయ్యెను.

తరువాత అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము జిల్లాబోర్డులకు ఇవ్వవలెను. కొన్ని జిల్లాబోర్డులకు ఈ అధికారము ఇచ్చుటకు వీలులేదు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనక కారణములు తెలుపవలసిందిగా ప్రతిపక్షమునకు రంగనాథం మొదలగు రాజకీయ గ్రూపులను ముఖపాడించిరి.

వైద్యరాజుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

గౌ. పాను రాజుగారు తీర్మానమును ఆంగీకరించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— తీర్మానమునందు నూచింపబడిన ఉద్దేశము పట్ల నాకు సంపూర్ణముగా సాహభూతి కలదు. జిల్లాబోర్డుల పునర్నిర్మాణము సంపూర్ణముగా నుండునను మరల ఇతర కారణముల కల్లన ప్రభుత్వమువారు ఈ సమయమున ఎట్టి పని చేయుటకు వీలులేదనియెను. ఇప్పుడు వెల్లూరు, మధుర, కడప, కర్నూలు, తిరుపతి, తిరుపతి, తిరుపతి జిల్లాబోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము కలదు. ఇతర కారణములవల్లగాని కామిషనరు అధికారమును ప్రభుత్వమువారు తమచేతికించుచుకొనవచ్చునని రంగనాథం మొదలగు రాజకీయ గ్రూపులను నూచింపబడుచున్నది అప్పసంఖ్యలకు ప్రాతినిధ్యమిచ్చుటకు ఇతర కారణములవల్లన ఈ అధికారము కొంత కరకు ప్రభుత్వమువారికిండుట ఉచితము జిల్లాబోర్డులలో నూచింపబడుచుండుటకు ది ఈ అధికారము కాలయమునని కొరత అట్లుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆంగీకరించెదరు.

యాచ్యాలిగారు

యాచ్యాలిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానము ఆమోదించబడిన అప్పసంఖ్యలకు మహమ్మదీయులకును క్రైస్తవులకును ఇతర మతమువారులకును నష్టము కలుగును. కావున అప్పసంఖ్యలకు ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయుటకు కామిషనరుచేయి అధికారము ప్రభుత్వమువారికిండువలయునని తీర్మానమును సరియైనదిగాను తీర్మానించుటకు అనుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానమునందు ఇవ్వబడిన సలహాను నోటిపెట్టి ఇచ్చిన కారణములను ఈ సభకు నుపపాదించబడకుండునని నిర్ణయము మొదలుగుచున్నాను.

ఈ సమయమున అధ్యక్షులకు సర్. పి. రాజగోపాలాచారి గారు తప్పి అధ్యక్షస్థానము సంగీకరించిరి. యాచ్యాలి గారు మరల సభకు నుపపాదించు అనుచు ఇచ్చవలయునని కోరిరి.

రామలింగారెడ్డిగారు కూడ సభకు మిగుల ముఖ్యమైన దనియు నామి నుపపాదించుటకు అనుచు ఇచ్చవలయుననియు అభ్యర్థనా కోరిరి.

దేవూరతి (వెండితెలుగు) గారికి కొంత కొంత కుట్రలు కనుక నేను, యాచ్యాలిగారి సభకును సంబంధించిన విషయములను తెలిపి కోరవలెనని కోరిరి. ఇట్లు చెప్పిరి:— నేనిప్పుడు నిందితుని వలె నున్నాను. నేనిప్పుడు నిర్ణయమునై గౌరవనీయులు ఒకటి చేయుచున్నారు.

రామలింగారెడ్డి:— తేదవలె గౌరవనీయులు ఆని చెప్పినట్లు, సమాజము ముఖమున నున్నాను. అధ్యక్షులకు తెలియజేస్తున్నది.

వైద్యరాజు (సంవత్సరము):— గౌరవనీయులకు గౌరవనీయులకు అనేకమంది గౌరవనీయులు.

అధ్యక్షులు:— శాసనసభయందు కోరవలెనని ఒకరిగురించి ముఖమున నున్నాను. నుపపాదించు యాచ్యాలిగారు, ఇట్లు చెప్పిరి:— నాకు ప్రతిపక్షమునను, గౌరవనీయులకును, గౌరవనీయులకును నున్నాను. అధ్యక్షులకు తెలియజేస్తున్నది.

వైద్యరాజు (సంవత్సరము):— గౌరవనీయులకు గౌరవనీయులకు అనేకమంది గౌరవనీయులు.

అధ్యక్షులు:— శాసనసభయందు కోరవలెనని ఒకరిగురించి ముఖమున నున్నాను. నుపపాదించు యాచ్యాలిగారు, ఇట్లు చెప్పిరి:— నాకు ప్రతిపక్షమునను, గౌరవనీయులకును, గౌరవనీయులకును నున్నాను. అధ్యక్షులకు తెలియజేస్తున్నది.

కరకు వాడు మాట్లాడుచుండను. ఈసంవత్సరమున ఉల్లంఘించినవారిని కరకు పుష్కలమున ఈవిషయమును గౌరవనీయులు గౌరవనీయులయినని కోరుచున్నాను.

యాచ్యాలిగారు మరల కొంతకాలము మాట్లాడగ డ్రఫ్ట్ క్లర్కులకు తీర్మానము సంగీకరించెనని ఒక గౌరవనీయులకు కలిగెను.

అధ్యక్షులు:— ప్రభుత్వసభ్యులు తీర్మానములను ఆంగీకరించిన మాత్రమున చర్చముగలదిగాని తలచుట కేవలము పొరబాటు. గౌరవనీయులకు ఈ సభకు నున్నాను. తలచుటకు నిచ్చిపెట్టుట చర్చముగలదిగాని తలచుటకు ప్రభుత్వమువారి ఆంగీకారము అంత ముఖ్యమైన విషయము కాదు. సకాలమున నోటిపెట్టి ఇచ్చవలసిందిగా యాచ్యాలిగారు సభకును దేవూరతి (వెండితెలుగు) గారు నిరాకరించియున్నారు. తీర్మానమునై చర్చ ఇప్పుడే ప్రారంభమైంది. చర్చ కొంతకాలము నడిపిన పిమ్మట ఇట్టి సభకు నుపపాదించుట అవసరమని నాకు తోచిన నేను మరల అట్టి సభకు నుపపాదించుటకు అనుచు నిష్పవించుట ఆలోచించెదను.

వెండితెలుగుగారు ఆయ్యంగారు

వెండితెలుగుగారు ఆయ్యంగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానము వలన ఎట్టి లాభము కలుగదు. మంత్రికి ప్రార్థనమును అధికారము లన్నియు నుండును. మహమ్మదీయులకును కొంత విధమున సభకు నుపపాదించుటకు అవసరము.

స్వపరిపాలన శాఖ పరిపాలనము

తీవ్రముగ ఖండింపబడుట

రామలింగారెడ్డిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— అన్ని జిల్లాబోర్డులకాని తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికార మిచ్చుట యొక్కముగాని జిల్లాబోర్డులకు ప్రత్యేక నియోజక కర్తలకు కేర్పరచి, అప్పసంఖ్యలకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసగి కామిషనరు ప్రభుత్వసంఖ్యలకు కేర్పరచుట ఇంకొక ముఖ్యమగు విషయము. మంత్రిగారు స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖను పరిపాలన పరిపాలించు అధికారము కల్పించుట అవసరము.

అప్పసంఖ్యలకు ఉదయగారు పరిపాలనగారు అప్పసంఖ్యలకు ప్రాతినిధ్యము కలుగవలయునై మంత్రిలకు కొంత అధికార ముండుట అవసరమని వాడించిరి.

విశ్వనాథదాసుగారు

విశ్వనాథదాసుగారు మంత్రిగారి పరిపాలనము తీవ్రముగ ఖండించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— అప్పసంఖ్యలకు ప్రభుత్వమువారి సభకును తమలకు లాభము కలుగదు. అధిక సంఖ్యలకు తోడిభారతీయులతో కలిసియుండుటకు అధికమగు లాభము కలుగును. మంత్రిలకును కామిషనరు అధికారమున వారెల్లుపయోగించుచున్నారో వివరించెదను. తమ పక్షమువారికి జిల్లాబోర్డులందు పదవులను కలుగజేసి తమ పక్షమునకు బలము కలుగజేయువలయునను ఉద్దేశముతో నిమ్మకాయల విషయము వారు పాటించుటలేదు. ఉత్తరకోర్కె తమకు లాభము కలుగునట్లు ఈ కామిషనరు చేయుచున్నది. కొన్ని చోట్ల మంత్రిల వల్ల కామిషనరు చేయుచున్న పనిని స్థానిక సంఘముల అధ్యక్షులు ఎన్నికలయందు మంత్రిలకు ఏటుకులకు పనిచేయుచున్నారని, నేను ఆధారము లేని కథలను చెప్పుటలేదు. రికార్డులతో నావాదము నేను తుది పుత్రముగను, ఇట్టి ఆక్రమపరిపాలనము అంతమొందవలయునని స్థానిక సంఘములు తగువిధమున పరిపాలించబడవలయుననియు కోరుచున్నాను.

అదినారాయణ శెట్టిగారు

అదినారాయణ శెట్టిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— రాష్ట్రమునందు 25 జిల్లాలలో 6 జిల్లాబోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారమున్నది మంత్రిగారు చెప్పిరి. కామిషనరుల గురించియు, స్థానిక సంఘముల పరిపాలన గురించియు అధికారముగ చెప్పుట అవసరము. రంగనాథం మొదలగు తీర్మానములకు అధికమగు లాభము కలుగదని తలచుచున్నాను. సాకర్థ్యము లేనివారు ప్రజావిశ్వాసము లేనివారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు నియమించుటకు నున్నారు.

కలిపుల్లగారు

కలిపుల్లగారు తీర్మానమును ఆంగీకరించుటకు సభకును అధ్యక్షుని అనుచు తిరిగిరి:— మహమ్మదీయులకును ఇతర అప్పసంఖ్యలకును సరియగు ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయుటకు నిచ్చినపుడు తప్ప ఇతర పక్షములకును జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు ఎన్నుకొనవలెను.

ఈసభకు నుపపాదించుచు మహమ్మదీయులకు అప్పసంఖ్యలకు ప్రాతినిధ్య ముండుట అవసరమని చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు సభకును బలపరచుచు ఈసభకును తీర్మానమునకు కోర్కె కలిగిందని చెప్పిరి. నేను మొదలగు సభకును బలపరచిరి.

రామస్వామి మొదలగు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ సభకు కట్ల నాకు సంపూర్ణముగా సాహభూతి కలదు. కాని జిల్లాబోర్డుల యందు ప్రత్యేక కారణముల కనుసరించి అధ్యక్షుని నియమించు అధికారము ప్రభుత్వమువారికిండుట అవసరము. ఏలగిరి విజయ జిల్లాబోర్డు ఉదాహరణముగా చెప్పి వచ్చును. కావున కలిపుల్లగారు తమ సభకును ఉపసంహరించుకొనిన నేను ఈ క్రింది సభకు నుపపాదించెదను:

సభకును తీర్మానము ఈ విధమున నుండును:— జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులందరు ఎన్నుకొనబడవలెను. మహమ్మదీయులు ఇతర అప్పసంఖ్యలకు ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయుటకు వచ్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు కామిషనరు అధికారము నుకయోగించెదరు. మరల కొన్ని సందర్భములందు జిల్లాబోర్డులకు ఈ అధికారమిచ్చుటకు వీలులేమనెడిన ప్రభుత్వమువారు కారణములను తెలుపవలసిందిగా ప్రతిపక్షమునకు రంగనాథం మొదలగు రామస్వామి మొదలగు ఇతర అధికారులను ఆంగీకరించుచున్నారాయని అధ్యక్షులు కలిపుల్లగారిని ప్రశ్నించిరి. ఈ విషయమున కొంత ఆలోచించిచెప్పెదనని కలిపుల్లగారు చెప్పిరి.

(అంతట కలిపుల్లగారు మహమ్మదీయుల మిగులు కొంతమందితో ఈవిషయము ఆలోచించుటకు వెనుకటివచ్చిరి.

సత్యమూర్తి, వెండితెలుగుగారు, రంగనాథం మొదలగు, రామలింగారెడ్డిగారు, రామస్వామి మొదలగు సభకును ఆంగీకరించుట లాభము కలదియు, ఈసందర్భమున మంత్రిల అధికారము క్రిందియు యుచియును మహమ్మదీయులకు సారము మొదలగునది. తనసభకును ఆంగీకరించవలయునని రామస్వామి మొదలగు మహమ్మదీయులకును కోరుచుండెను

అబ్బాసు అలిగారు

వెండితెలుగు రామలింగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— సభకు అబ్బాసు అలిగారు మంత్రిలకు పరిపాలనమును తీవ్రముగ ఖండించుచు గొప్ప ఉత్సాహము మొదలెడిరి:—

మహమ్మదీయుల అభివృద్ధినియ్యమై జన్మ గుత్తమువారు క్రద్దపాపించుచు నుండు అపరాధము సభకును చేయుచున్నాను. ఏతమునా రైసునరే మా అభ్యుదయము ఆమోదించిన అపరాధమువారితో మేము కలిసి పనిచేయుచున్నాము. గౌ. పాను రాజుగారు చక్కని గుణములతో మాడిన వైద్యుని పి. కాని వారు జన్మగుత్తము నందలి కట్టుకును కేరళములకును లోబడి అవకేరికి పాలగుచున్నారు. జన్మగుత్తమువారు తమబలమును వృద్ధిచేసికొనవలయునను ఉద్దేశముతో ఇతరవారుల సామర్థ్యము తిరస్కరించిరి. నిమ్మకాయలకు కేరళములకును కొంతసవరణము చేయవలయునని మంత్రిలకు కొంత అభిప్రాయమున్నను జన్మగుత్తమునందలి నాయకులబలము కల్లనముగా పట్టుకుటలకు ఇట్లు వివరించుచు తేర్చుదినని వారు కత్తులవారి వివరించుచు నిరాకరించి సరియగు విధమున ప్రవర్తించి మంత్రిలకు తమ వైదికబలమును ప్రతిపక్షమునకు చేర్చిరి. మంత్రిలకు వలించిన వివరించు విధానము వలన తేజమున కిచ్చికి ఎంతో నష్టముకలిగింది కావున ఇకనైనను మంత్రిలకు తమఅనుచరుల దుర్బోధనలను వినక సరియైన విధమున ప్రవర్తించెదనని నమ్ముచున్నాను.

కలిపుల్లగారు కలిపుల్లగారు తప్పి తమసభకును ఉత్సాహించు కొరిరి. పిమ్మట రామస్వామి మొదలగు సభకును ఉత్సాహించిరి. యాచ్యాలిగారు సభకును బలపరచిరి. రంగనాథం మొదలగు సభకును ఆంగీకరించిరి. సభకును తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

అంతటితో సభ ఆగవలసి చేయబడినది. మరల శాసనసభ కేటిది:— మొదలు 11 గంటలకు సమావేశమగును.

తెనాలి ఫస్టు కింగెని

తులసి దేవి (సతీతులసి)

15-12-23 శనివారం ప్రకటించబడును

ఎ.వి. శాస్త్రి

కార్యదర్శి

సప్తమంట్రి గ్రాంటులు

నేటివరకు

దినం 14: కానకపర్వత తామరము 11 గంటలకు ముగిసినది...

ప్రశ్నోత్తరములు

గంజాం జై - ఎలక్షన్

యస్. సత్యమూర్తిగారు లా మెంబరుగారి నిట్టిడిగిరి:-

ప్రశ్న (ఎ) పోలింగ్ ప్రాంతం లోని పేదల పూర్తిమ...

ప్రశ్న (బి) మూడు స్థానాలకు ప్రార్థన చేసినందుకు...

ఉత్తరము (ఎ) లేదు.

ప్రశ్న (బి) గంజాం మహమ్మదీయతరం కమిటీ యొక్క...

అంతకు సత్యమూర్తిగారిట్లు సప్తమంట్రి ప్రశ్న అడిగిరి:

లా మెంబరుగారు:-

అట్లుంటే గలవాలు లేకపోయినా యా నియమము...

సామాజ్య ప్రదర్శనము - బోగం మేళము

యెట్లు ప్రశ్నించె:-

ప్రశ్న (ఎ) రిజిస్ట్రేషన్ సామాజ్య ప్రదర్శనముకు బోగం...

ప్రశ్న (బి) ఈ నియమము మొదటవారి అభిప్రాయ మెట్లు...

ప్రశ్న (సి) ఇందుకు బోగం పట్టణం యేమైనా దబ్బు...

ఉత్తరము (ఎ) అట్టి దేమియును లేదు.

ప్రశ్న (బి) కాన యాక్ట్ గారు

ప్రశ్న (సి) ఏమియును లేదు.

కెంగుగారి ఇరిగేషన్ కమిటీని వేదికము

ప్రశ్న (ఎ) కెంగుగారి ఇరిగేషన్ కమిటీని వేదికము...

ప్రశ్న (బి) కెంగుగారి ఇరిగేషన్ కమిటీని వేదికము...

కెంగుగారి ఇరిగేషన్ కమిటీని వేదికము...

నెల్లూరు ప్రాజెక్టు ప్రశ్న

ప్రశ్న (ఎ) నెల్లూరు ప్రాజెక్టు ప్రాజెక్టు ప్రశ్న...

ప్రశ్న (బి) అరీయామలలో నోడల్ అండ్ కాంగ్రెసు...

ప్రశ్న (సి) అరీయామల నెలవరకైనా ఆచరణలో...

ప్రశ్న (డి) ప్రభుత్వమువారి కార్యాచరణ...

ప్రశ్న (ఇ) అరీయామలలో కార్యాచరణ...

నెల్లూరు ప్రాజెక్టులో కాలూ కాలు, డివిజనుల మార్పు...

లెంజ ప్రాజెక్టు కమిటీ

రాజధానిలో రెవెన్యూ కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట...

క్రొత్తపన్నులు

వచ్చే సంవత్సరము యేమైనా క్రొత్తపన్నులు...

సప్తమంట్రి గ్రాంటులు 1923-24

1923-24 వ సంవత్సరమునకు యేర్పాటుచేసిన...

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు:- రిజిస్ట్రేషన్...

ప్రెస్ ఇరిగేషన్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట...

ప్రెస్ ఇరిగేషన్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట...

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వ...

మనకు ఇంకను ప్రభుత్వం నోడల్ అండ్ సెక్షన్...

అంతకు గౌ. లా మెంబరుగారు 28, 755 లకు...

కావేరి - సంకేత్యం ప్రాజెక్టు రూ. 28, 755 లకు...

ప్రెస్ ఇరిగేషన్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట...

కావేరి, మెటూరు, సంకేత్యం ప్రాజెక్టులను...

గంజాం జైల్లో గిరిజా ప్రాజెక్టు గల యేమయె...

సంకేత్యం, కావేరి ప్రాజెక్టుల ప్రారంభము...

కొత్తపన్నులు ఏర్పాటుచేయుట...

ఇంకొకటి 50. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగా...

మెటూరు ప్రాజెక్టు ఇరిగేషన్ కమిటీని ఏర్పాటు...

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వ...

అంతకు గౌ. లా మెంబరుగారు 28, 755 లకు...

గంజాం, విశాఖపట్టణము జైల్లోను ఈ ప్రశ్న...

వివరము లింకను ఆరెండు జైలులనుండియు...

విశాఖపట్టణము జైల్లోను ఎక్కువ వస్తువు...

విశ్వకాథ దానము గంజాం సిరిగేషన్ కమిటీ...

ఈ పట్టణము యొక్క పురి వానపర్యవారు తొమ్మిది నెలల క్రితమే అమీదింగినను రాజప్రతినిధి యితరవరును ఆమోదమును ప్రకటింపలేకని ఒక వ్యవస్థ పురి కత్రిక ప్రకటించెను. కాని అచటను నితరవరును రాజప్రతినిధి యొద్దకు వంతులేదని తెలియజున్నది. (ఆ. ౨౭)

శ్రీ వారము

DATE: 11-11-1964

మద్రాసు రాజధానిలో జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లుల నెన్నికొను సభికారము, బోర్డుల కేంద్రపరకు లేకుండెను. ప్రెసిడెంటులను ప్రభుత్వమువారు నియమించుటవలన, ఎట్టి మనస్థాపము గలుగుచున్నదో అనుభవైక వేద్యమే. స్థానిక స్వపరిపాలనాభిమానము లేనివారు పలువు రా స్థానముల నాక్రమించి, బోర్డుల పరిపాలనమును హస్తాస్పదముగ స్థితికి దెచ్చిరి. సమర్థతా సమర్థతల లెక్కలోనికి రాక, అభిమానమే ముఖ్యవిషయమయ్యెను. జస్టిసు వర్గ పరిపాలనక్రింద, బోర్డుల దుస్థితి వెనకటివన్నను మించిపోయెను. నిష్పటికనము రంగనాథము మొదలి యారుగా ఓండు విషయమై తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, జిల్లాబోర్డులు తమ అధ్యక్షుల నెన్నికొని వలయునని కోరిరి. కాని, దీని కొక మినహాయింపు జేర్చిరి. ప్రభుత్వమువారు పేరువిధముగ నిర్ణయించిన దప్ప అను పదములను చేర్చుటచే, తీర్మానము నిరర్థకమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారి కిట్టి నిర్ణయాధికార మిచ్చుటవలన, ఎన్నిక హక్కును వారు భగ్గుపరుచుటకు పీఠగలుగును. మినహాయింపుతే సామాన్య పరిపాలనా సూత్రములగుట, అనుభవ వైక వేద్యము. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గుదురుటకు, నామినేషనులను జేయవచ్చునను నివరణను యాహాయాలీగారు ప్రతిపాదించిరి. తమ ప్రత్యేక సౌకర్యములకారకు, మహమ్మదీయ సభ్యులయినను ఎన్నికసూత్రమునకు భంగముకలిగించు తెంతయు శోచనీయును. మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము గావలసినయెడఁ, పేరుమాత్రములను పూచి పవచ్చుచుగని ఎన్నికసూత్రమున త్రోసబుచ్చుట పాడిగాదు. పాల్తానాగారు క్రైస్తవసభ్యులయినను, ఎన్నికసూత్రమును సంపూర్ణముగ నామోదించిరి. ముంగళూరులో మహమ్మదీయులను, క్రైస్తవులను లోకలు బోర్డు ప్రెసిడెంటులుగా నెన్నికొనన నిదర్శనము జూపిరి. కాని మహమ్మదీయ సభ్యులను సమాధానపరుచుటకు, సత్యమూర్తిగా రిట్టి నివరణ సంగీకరించినను తుదకీ నివరణయి

సంపాదించుకొనబడినది. కాని జన్మిస్తున్న ప్రముఖులగు రామస్వామి మొదలయ్యారుగాని మరియొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఈ సవరణ ప్రకారము ప్రభుత్వమువారికి నామినేషను కేసులుకు సామాన్యాధికార ముండుటయ గాక, మహమ్మదీయులకును అల్పసంఖ్యాకులకును ప్రాతినిధ్య మిచ్చుటకై వారిని నామినేషనుకేసులకు ప్రత్యేకాధికార ముండదు. మొదలియ్యారుగాని సవరణవలన, అసలు తీర్మానము ప్రయోజనవర్హిమగుచున్నది. ఎన్నక హక్కు నామమాత్ర మగుచున్నది.

బల్లారి రిసెటిల్ మెంటు

రోము దగ్గమగుచుండ నీరో ఫిడేలు వాయించుచున్న సామెతను బల్లారి రిసెటిల్ మెంటు వ్యవహారమునకు వర్తింపజేయుటలో, అబ్దుల్ హైగారు సహజస్థితిని వర్ణించిరి. బల్లారి ప్రాంతములలో ప్రజలు చాలకాలమునుండి యోమపీడితులై, గుర్భర దళ సవరణవించుచున్నారు. కాశ్వతపు సెటిల్ మెంటు తీర్మానమును శాసనసభవారామోదించి ఎంతకాలమోయినను, ఇంతవరకును అది యమలులోకిరా లేదు. సర్ బి యా.క. శర్మగారు మద్రాసు మెయిలుకత్రికా ప్రతినిధిత్వము వహించుచు, కాశ్వతపు సెటిల్ మెంటు చాల కష్టమగు సమస్యయనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు దూరమాలోచించవలసి వచ్చెననియు, చిలిపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విషయమై తమ యభిప్రాయమును మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి దెలియజేసెరట. ఇందునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారిది వంకు త్వరితముగ ముందుకు జరుగుట లేక. వారిలోపమునకు బల్లారి ప్రజలు బాధపడవలసి వచ్చుచున్నది. రంగనాథ మొదలియ్యారు గారి తీర్మానము, ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునలు మార్చవలెనని గోరుచున్నది. శివరావుగారి సవరణ, భూమి శిస్తుల ఏర్పాటులను మరల నిర్ణయించవరకు ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునలు సమలులోకి దేవలదని గోరుచున్నది. ల్యాండు రివిన్యూ చట్టము మున్ముందు ప్రవేశపెట్టబడునని, ప్రభుత్వసభ్యు డిటివల ప్రకటించెను. అట్టి తిరి యీవ్యవహారము కలెక్టర్ ముగవరకు, బల్లారి రిసెటిల్ మెంటును నిలుపుట న్యాయమేగద. సరసిం హరాజుగారు దెలిపినట్లు, కాశ్వతపు సెటిల్ మెంటు సూత్రములను ప్రభుత్వమువారికిమా రంగీకరించినపిమ్మట, రిసెటిల్ మెంటును మరల నేల లేవనెత్తవలెనో యోమ మొకవంక తాండవమాడుచున్నపు డయినను, అధికారులు వెనుకముందు జాడవదా? జాయింటు కమిటీవారిదివరకే కాశ్వతపు సెటిల్ మెంటుపట్ల సుమఖత గనుపరచిరి. ఎన్నిమార్పులు జరిగినను అధికారవర్గము మాత్రము తనదాని విషవదు. గా. నాపుగారి హేతువాదము, ఎంతమాత్రము విశ్వసార్థముగ గినుపింపద. శివరావుగారి సవరణ తీర్మానమును సభ్యులలో సత్యధిక సంఖ్యాకులారామోదించిన దీనిని ప్రభుత్వమువారు ముందులోనికి దెత్తుని దోచదు.

ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సు పద్ధతి అంతరించునా?

ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సులో కష్టపడి చర్చించి ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సు పద్ధతిని వివిధ రాజ్యముల వారును ఆమోదించిరి. హిందూ దేశ క్రైస్తవ యంగికరింపజోయినను, ఆచరణలో నీదేశమునందు ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సుపద్ధతియే నడుచుచున్నది. తమకు గావలసిన సకలమును ఇండియా ప్రభుత్వము వారు దాదాపుగ ఇ గ్లండునుండియే దెప్పించుకొని, సామాన్యభిమానమును జూపుచు నేయున్నారు. ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సు విషయమై

హిందూదేశ మెంటుల మెలగునో యని, బాల్కువినుగా రాందోళన జూపిరి గాని, వారు యాశ్చర్యపడకకరలేదు. ఇకముందు వచ్చేడి యాశ్చర్యణ ఇగ్లండునుండియే బయలుదేరగలదు. ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సును నమ్మకొనుటచేతనే, కస్టోడియన్ కమ్యునిటీనికది, అందుచే బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభవారిచే ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సు నంగీకరించుటల కేయుట ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దర్లభమగును. ఇంచితేపు ప్రభువుగా మను ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సుపద్ధతిని తీవ్రముగ నిరసిచుచున్నారు. ఇకముందు జరిగెడి ఇంపీరియల్ సమావేశములలో ట్టి వివాదాంశమును చర్చకు దీసికొని రాకుండుట మంచిదిగాదని వారి యుద్దేశము. ప్రతికాల్పియున, విదేశపు సరకులపై సుంకముల సభికముగ విధించుచుండ, ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్సు పద్ధతి కలంబించుట కెటుల సాధ్యమగునని, ఇంచితేపు ప్రభువుగారడ గుచున్నారు. వాణిజ్యరక్షణము వలన, పనిచాటు లేనివారి పితి చక్కబడునని వీరి కేమాత్రము నమ్మకము లేదు. సామాన్యమునందలి క్రైతిగమును తనకు సరిపోవు వాణిజ్యపద్ధతి నవలంబించుటయే శ్రేష్ఠమని ఇంచితేపు ప్రభువుగారు దెలుపుచున్నారు. భారతీయు లి తీరుననే అభిప్రాయపడుచున్నారు. తమ కార్మికస్వాతింత్యము గావయు నని కోరుచున్నారు. ఇగ్లండ్ సామాన్య భిమానమును జూపుట కష్టపడ కుండ, హిందూ దేశ మందుకు బూనుకొనజాలదు.

అమెరికావైఖరి మారుట

ఇగ్లండులో కస్టోడియన్ల ప్రాబల్యము దగ్గరనే, యూరపియను వ్యవహారములపట్ల అమెరికావారి యభిప్రాయము మారినది. ఈ రెండు విషయములకును ఏమయిన సంబంధము గలదో లేదో తెలియదు. సప్తకరిహార విచారణసంఘ వ్యవహారములందు తానేమాత్రము జోక్యమును కలిగించుకొనని భీష్మించుకొనిన అమెరికా, తమ యభిప్రాయము నిపుడు మార్చుకొనినది. విచారణలో పాల్గొన నిశ్చయించినది. ప్రైది ప్రభుత్వముగూడ వెనుకటి మెకెపట్టును వదులుకొనినది. జర్మను ప్రభుత్వమువారు నూతన సూచనల గావించెదరట. డిశేంబరు మాసాంతములోకల, విచారణ జరుగునని దెలియచున్నది. రెండు కమిటీ లేర్పాటుపబడును. జర్మను బడ్జెటుగండు రాబడికిని వ్యయమునకును సరిపెట్టుట కొక కమిటీ బనిచేయును. రెండవ కమిటీవారు జర్మనీ పెట్టుబడి వెలుకల సంతకము గలదో విచారించెదరు. నూతన పరిస్థితుల మూలమున, సప్తకరిహార సమస్య త్వరితముగ కలెక్టర్ ముగనో లేదో ముందుగాని తెలియదు. అమెరికావారి సుముఖత్వమునకు మరియొక కారణము గూడ గలదు. ఇటీవలనే అమెరికావారు జర్మనీకి ఋణమిచ్చుట కేర్పాటుల జేసిరి. వీని ప్రకారము, ఋణములో చాలభాగమును అమెరికాలో నాహారవిద్యారములను కొనుటకు వెచ్చింపవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటు జరిగిపిమ్మట, జర్మనీ స్థితిని అమెరికా బాగుచేయకతప్పదు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో అమెరికా వైతము స్వలాభాపేక్ష లేనిది, జోక్యము కలుగజేసికొనకున్నది.

కలవపర్వము

హిందూదేశ అడవులలో దొరికెడి కలవను విదేశములలో విక్రయించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లండనులోని హోవార్డు కంపెనీ వారిని ఏజెంటులుగ నేర్పించిరి. ఈ గ్రూపు అవర్ధదాయకమని, భారతీయవర్తకు లభ్యమేమియు చున్నారు.

ఇందువిషయమై సర్ బి యా.క. శర్మగారిని మెయిలు ప్రికా ప్రతినిధి ప్రశ్నంపగ, హోవార్డు కంపెనీవారి తెలివితేటలను వీను పొగడిరిగాని, సరియగు సమాధానము జెప్పకపోయిరి. అంగ్ల దేశీయులకు లాభము గలిగించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వ మనేవిధముల తోడ్పడు చున్నదనుట కిది మరియొక నిదర్శనము.

నూతన పోస్టల్

నూతన పోస్టు:— భూమి బహద్రాజు మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు, బి. ఎ. రానన్న నిర్వహణ మదరాసు పరిశ్రమ గానుండుట గవర్నరు గారయెడల కేటి ఉదయం ప్రమాణము జేసిరి.

మెటాపురం సంగీతసభ:— ఆదివారము 15; తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోపాలశాస్త్రిగారు వి. ఎస్. స్కూలునందు శ్రీమతి సి. సరస్వతీదాయిగారు ప్రాపతి మాన సంతులనము వారి ధా కాలక్షేపమును గావించుట.

మదరాసు ఉపాధ్యాయ-మేనేజరుల సంఘము:— ఈ సంఘమువారి 15 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలసాహెబు స్కూలు చింతాశ్రమలో జరిగెను. సభ్యులెల్లు విశేషావార్థము. — గా. కార్యదర్శి.

యూనివర్సిటీ ఎన్నికలు:— యూనివర్సిటీ అధ్యాపకసభ్యులు, కలెక్టర్ సహాయకులు సభ్యుని ఎన్నికొనుటకు దూర్చిం కామి నెడును కలెక్షనలను వైసువాస్వలయగారు దిశంబరు 17 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు పుచ్చుకొనెదరు.

రాకపోకలు:— మెయిలు జనరలు ఎ. ఎ. సా, జనరలు ఆఫీసుగారు, కర్మియరేగరు కేటి ఉదయం మదరాసు నకు రిజిక్టేయటను విచ్చేసిరి. ఈ రాక మధురమహోదయను. జనవరి 10 వ తేదీ సాయంత్రము, సనెపుగారు, నిన్నరాత్రి మదరాసు వీడిపోయిరి.

భాగవతి కలక్షేపము:— భాగవతి భాగవతుగ సభిం రి యామోగ్యము క్రైస్తవ (16 వ తేదీ) ఆదివారము 4-30 గంటలపితి తోడియెడలముగూడ మందియనందు "సంక జామిరి" కలక్షేపమును బ్రహ్మశ్రీ సౌందరాజ భాగవతారుగారు సోలమంగలమువాసప్రక్క జరిగెదరు.

గజాముజలా భూస్వాముల నియోజకవర్గము:— భారత కానకసభ భూస్వాముల యొక్క కేర్వరత్తి గజాముజలా స శ్రీకాళేశ్వర పురపాలకసంఘ కాశ్యాల ముంబయి నెలలకు 7 వారినిగూర్హమున, ము. వా. వా. మార్గముల ఇటుటచి ఎన్నిక జరుగెయి గావున, డిశంబరు 17 వ తేదీన పోలింగుబయలుకు నిశ్చయించిరి.

మదరాసు ఆయుర్వేదకు ఫార్మేసీ కాలండరు:— ఆయుర్వేదకుల పండిత డాక్టరు ఎ.కె. వి. శ్రీ గూచాచ్యుగారు (44 గోవిందపురామిది బాల్కపును మదరాసు) మంపికా లండను క్విజ్జరతో నడుకొంటిరు. సెప్టెంబరు 12 నెలలకును 12 కాగితములను వి. సెలవుదినములకు ఎర్ర అంకెలను తీర్కన తేముడు నల్ల అంకెలను సెప్టెంబరు వివాదమిది. ఆరోగ్య పథి రాంగ్లమున ప్రతిఫలవైనను ముద్రంపబడినది.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల

మచిలీపట్టణము

దీపావళిసమాధు

చెన్నైలో పచ్చి పచ్చి పాప్లూనిద్యార్థము కేసినచందా లలో కాలిబట్టి క్రయించ మల్లాది యజ్ఞ హరా నాణ 2. ఏ గారు కనులుచేసి (70-0-0) డిప్లొ మాహాయము కేసు వారు శ్రీయంత కాకే నాధుని శాస్త్రోద్యమ సంకలనగాక కల మగా నిర్మిరి.

శ్రీహరింద్రనాథ
చటోపాధ్యాయగారు

ఈ ప్రశ్న-మేల పేదల సహాయకమిత్రులొరకు
గిన్ని వాయి పాటల పాడి బెంగళిలో నిండును, గీతం
జలివందయు, హిందీ నా పాడి, తుదకు కంజేమాతం అను
కాటి నాగాన. ప్రశ్న 2-గింబిరి.

ఒక కొత్త మైసూరు
నాటక సంఘము

శ్రీశ్రీ (15 వ పేజీ కనిపించదు) కాగితం కంటే ముందే
మరిగిపోయిన దాకా కత్తులను చూసి దాడులు చేసేటట్లుగా మునిగిపోయిన
రాజకూటం ప్రభుత్వం చేసిన దుర్మార్గం.

చెన్నపురి స్వరాజ్యపక్షమువారు

[illegible]

విశాఖపట్టణము తుపాను

మారావు (ఎం. ఎల్. సి), లింగరాజు తిరుగు మైసూరు
రత్నం (ఎం. ఎల్. సి), లండన్ లోని బెంగాల్ దివాన్ బహదూర్ పేటా
నాథ్ (ఎం. ఎల్. సి), హిందూత్వం హక్కుని కలుపుకు పూర్వ
పక్షం, రివల్యూషన్ మొదలగు లాంఛనములు విమర్శనకు
గొర్రుబాదు అకిలాద్రిన్ సి. వి. ఇ. వి. ఎస్. ఓ. ఓ. బి. ఇ.
మొదలగు ప్రముఖులు వికలాంగుల క్రమశాస్త్రమును
కేంద్రముగా కేంద్రముగా ప్రతిపక్షం నొసగి ఇంజనీరింగ్ మైసూరు
కేంద్రముగా ప్రమాణ మనాదారి కేంద్రం రాసప్రకారం
అటు శ్రమములకు చెప్పు ప్రకారము మానవ ఆదరణకు
అనుగుణ మనకనితములు. (ఆం. ప. సం)

శ్రీమాన్ ఎం. కే. ఆచార్యగారు

శ్రీమత ఎమ్. కె. ఆచార్య డి. ఏ ఎల్. డి. ఎమ్.
ఎల్. ఏ. వారు ఎన్నికలను బలంగా చేసే దురు
9-12-23 క తేదీ, అనుష్ఠానము 10-12-23 వున్నట్లుగా
సన్మాపత్రముగా, గడియారము బంగారుగొలుసును ఈనెల
15-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రమున తిరువల్లూరులో
నిచ్చుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆనాడు శ్రీమతి కుటుంబ
రంగస్వామి అధ్యక్షునిగా, ఎస్. సత్యమూర్తి, హానంబుల్
కె. వి. రంగస్వామి అధ్యక్షునిగాయుండి విశిష్టముండి ప్రముఖు
లును సభ్యులగు తెలియచున్న వని సి. వి. నాయుడు వారు
చూప గొడు ప్రాసంగి.

శా.నసభలోను ప్రశ్నలు

(2) గానపూజకు యిబ్బందిని కలుగజేయును, ప్రభుత్వ
మాత్రమే భాగ్యవంతుగా లేని రీతిలో ఆదేవులను సూర్య
విచారణజేసి కర్మచేయవలెనని శిష్యార్థుజేయటముగాను ఎక్కువ
మంది అవధికారులతో నూడిన ఒక చిన్న ఉపసంఘము శిష్య
కుడులైనవి యొకభవారు శిష్యార్థు జేయుచున్నాడు.

ఉపాధ్యాయ - మేనేజరులకు శిక్ష

ఉపాధ్యాయ మేనేజరుల 2 వ రాష్ట్రీయసభ జన
ప్రభు యాశ్రయమనయ, రాష్ట్రమునందలి వివిధ సంఘములను
బాగుగ సంఘటించబడి చుండెనిదిద్యాసంఘములలో ప్రాతి
నిధ్యము సంపాదించుకొనుటకు తగినట్లుగా చేయవలెనయ, ప్రతి
వర్గములో నొక న్యాయము తాళిలి. రాష్ట్రమునందలి
మూల ప్రజేతములబాగుగ ఉండు విషయము క్రొత్త సాంఘిక
పథములలో జరిగిన తీర్మానము నమం జనప్రభును ప్రతినిధి
యగువాని దెలియబడు నంతవరకునున్నది. ఈ విషయ
మున సంజాప్తము ముద్రాకు చేయవచ్చును. కేంద్రమే
మానుషులలో ఆర్ న్యాయపథ అయ్యునుగిరి నానక వ్యయ
క్రింద ముండలమహాసభను నిలిపి. ఇతరజిల్లాలోనూడ
యట్టి ప్రతినిధులు జరిగించుననియు ముద్రాను. జిల్లా
విద్యాసంఘములకు ఉపాధ్యాయ మేనేజరు ప్రాతినిధ్యము
నీ, ఆ సంఘములను బాగుగ నడిపించు అవకాశము ఉపాధ్యాయ
యాలేగాక ప్రభుత్వమువారునూడ కర్తవ్యం. జిల్లాసభలలో
ఉపాధ్యాయ మేనేజరు సంఘముల నిర్వహణ కేంద్రమనెడి
కావాలి. అందుచే క్రొత్తజిల్లాలోని ఉపాధ్యాయ మేనేజరులు
నిలిపి ప్రత్యేక సంఘం నెర్పించుకొని, రాజన్న మహాసభలలో
తరు యాభిములను తొలగించు ప్రయత్నముచేసి, మండల
విద్యాసంఘములో ప్రాతినిధ్యమును సంపాదించుకొనవలెననియు
నియమింపబ్బును. ఈ విషయమున వారేమాత్రము విశేషము మొ
గ్గునను అనేక ప్రతిబంధములు గలిగి, జిల్లాసంఘములలో
స్థలము లేక తమ పాఠశాలయందలి ప్రాథమిక విద్యాధ్యాయ
కుల సంఖ్య తగ్గిపోవునని, మదరాసు విద్యాసంఘసభ్యునిగా
నానకల 2వ సంవత్సరముల యనుభవములట్టి తెల్పుచున్నాను.

నా తావరణి నీతి

మహారాష్ట్ర మొహరంజీనుల విచారణ త్వరగా
 ప్రారంభించి యిదివరకు మహారాష్ట్రను నుష్టముగా
 పాలించుచుండి యొకటిని, మిగిలిననుండి యొకటిని
 ప్రార్థనా మహారాష్ట్రను సంప్రదించి నిశ్చయించిరి. అందు
 వలన మహారాష్ట్రను కొందఱొకరిలో విభజించుచు నున్న
 ఒకటిని ప్రత్యేకముగా విచారణచేయ నారంభించెను. జాయింట్
 టువేనెన్టీయను డిప్టీ గవర్నరు జంబులతో విచారణ
 సాగించుచుండును. (అ. వె)

అంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

రంగునాన, దీనివలన 12:—రాష్ట్రములలో పరిమళము
విస్తరించుచున్నది. ఆతొలినవలన బహుమతివలన వారు
సంఘము సేవించినది ఇందు అనన్యమైనది (పెనువారికి
తెలియదున్నది) అన్నేసానా కనుకను స్వీకరించినారు
పైకికానుచును, సమర్థులలో కావలసినవర్తనకు హామీ,
నీకాగారును కావలసినవర్తనకుహామీ (చిత్తావృత్తి) చెప్పించు
కారును, వాటిచేరినట్లు కావలసినము అనన్యమైనది
యందు, మాపైకొకగానును, ఎప్పుడోకేసలతో సర్వమునానుండి
యనన్యమైనది, బాధ్యులతోనుండి యిద్దరుసమర్థులనుండి 5
నదికనుకను ఉండును. ఇంకా తలెత్తినానా యిష్టమున్న
యితరులగుడనుచును, ఈసమర్థులవారు జలవి కలుపటిలో
లియనున్నారు. తలెత్తిన మోర్చిననుండలేలకు వోయిచూపుకు
అ (పె)

మార్చి 12, ది సెంటరు 12:— పురపాలక సంఘమువారి సమావేశ కార్యక్రమము ఇలాంటి దేవుడు గవర్నరుగారు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ప్రస్తుతము గల సంబంధమును సూచి మార్చి 12ను, చెడు తెగలవారిని కాంతి సమర్థియును సెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించిన ఎదుర్కొన్న పాపము గారి యొక్కయు చిట్టి గారియొక్కయు యుద్ధతెగలవారి యుద్ధనాణ్యుల యొక్కయు సేవలను జ్ఞాపింపెచ్చును గవర్నరుగారు భవలయునంధాసమునకు కచ్చి సవాల్ గారి ఆధిగా సమావేశము.

లాహారు పురపాలక సంఘము

ఆదాయపు పన్ను

లాహారు, డిసెంబరు 11:— లాహారు పురపాలక సంఘమువారు యీ క్రింది విధముగా పన్నులను నిధియవేసిరి. తీర్మానించిరి. క వ స్వము-కు 100 రూపాయలు అడ్డంకి తేలిక యడ్డంకు నుటికి 80 చొప్పును ఒక భూస్వామికి చాల యిండ్లుండినానిమీద సంవత్సరముకు మొత్తముమీద 100 రూపాయలు రాగల అక కాళమున్నయెడలను ఆయావిధముగా పన్నులను నిధియవేసి యున్నది. ఇదంతయు టర్కీశర్ లాక్కు అనుబంధించితిమి మిదలము. ఒక యింటికి నెలకు 10 రూపాయలు అడ్డంకి రావలెనని యెడల అయింటిమీద పన్ను విధించి నిర్దేశించెను.

వృత్తి పన్ను

ఆర్థిక ఉపసంఘమువారు మ్యూనిసిపల్ సరిహద్దులలో న్యాయవాదులుగా నుండుటచే రాజ్యకర్తలమీద, ప్రిన్సిపాల్స్ మీద, కలెక్టర్లమీదను సంవత్సరమునకు రు 1200 చాటిన వారికి సంవత్సరమునకు రు 50/- చొప్పున రు 5000/ చాటినవారికి రు 250/- చొప్పున పన్నును విధిపవలసిదని నిర్ణయించెను. ఇంకా మిటివారు హామీలను వైద్యులను, వలసల తిక్కిన డాక్టర్లందరిమీదను ఈవిధముగానే పన్ను విధించవలెనని తీర్మానము చేసిరి. ఈ రెండువర్గములవారికిని స్కూలు ఈవిధముగా సంవత్సరమునకు— రు 1200/- నుండి రు 5000/- వరకు రూపాయలకి 5 వైసలు, రు 500/- నుండి రు 20,000/- వరకు రూపాయలకి 9 వైసలు, 20,000 రూపాయలపై వారికి రూపాయలకి అదా (ఆ. వె)

విశ్వవిద్యాలయము ఆటలు

ఒక విద్యార్థి మరణము

అల్లాహాద్, డిసెంబరు 11:— అల్లాహాద్ నుండి జరిగిన విశ్వవిద్యాలయము ఆటలలో మౌనాన్ సింగు అను వి. యస్. సి. విద్యార్థి ఒక మైలువరకు పరుగెత్తవలసిన పందెపు పరుగులో ముందుగా పోవుచుండెను. కాని అప్పుడు చుట్టులో క్రిందపడి చనిపోయెను.

న్యాయము అనిపోవుచువలన మరణము సంభవించినది. (ఆ. వె)

గ్రామోద్యోగులను తగ్గించుట

గ్రామమును తగ్గించుటగానుకొంతమంది గ్రామోద్యోగులను మలబారులో తగ్గి పంపింపిరి తెలియుచున్నది. (ఆ. వె)

కామ్రో సీమరు

డెసెంబరు 23 తేదీనాటి నడుమ తపాలాలోను నన్ను “కామ్రో” మెయిలు స్టీరురు 10 క తేదీనాడు ఏడవను 11½ గంటలకు వదిలివెట్టిరి. సరిగావచ్చి 15 క తేదీ తపాలము ఉదయము 11 గంటలకు బొంబాయిరావలసియున్నది. (ఆ. వె)

“ఎస్. ఎస్. చైనా” స్టీమరు

తేదీవారము 15 క తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు లా డనుపోవలసి ఎస్. ఎస్. చైనా ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీరురు అదివారము 16 క తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పోవుటకు ఏర్పాటుచేయబడింది

బ్రిటిషు వైమానికము ఇద్దరు సుధి చీకటికే బద్దాడు కాగల పోవుచుండ రిగురు అట్టియు మట్టించిరి ఒకడు గాములనే చనిపోయెను. రెండవడు ద్వీపి తగ్గించుచుని పారిపోయెను. కొంచెము దెబ్బ పొందెను

మేక్సికో తుంగు బాయి

మేక్సికో ప్రభుత్వంలో టాంపికో పటాములు చేరవలె తెలియుచున్నది. ఇది నిమగ్నమై విప్లవంబు మేక్సికోసింధు కానింతను స్వాధీనము చేసికొనిరన్నమాట. నేను మేక్సికో వైకిరాడిచెను. ఏరా బ్రాహ్మ, మేక్సికో నగరమునకు విప్లవ కావలు ప్రకటించిరి.

జునీలో మిలేవ్యుము

అంతకు, డిసెంబరు 12:— ఉదయం 12.45 జర్మన్ వర్మర్లును వారు వైకిరాడిలోనున్న తగ్గించుటకు గ్రహింతుండున్నాడ. తగ్గి పోవుచుండ నుండి. మరొకడు అట్టియు ఎక్కడ చేసిరి. దీనిలకు పరిపాలననుకు చిట్కం ఇచ్చి నడుచున్నాడు. దీనిని విడిచిగా కానిధిగా అడ్రెస్ చేయబడు లాగెను.

బొంబాయి క్రొత్త గవర్నరుగారు రెండు

సన్మాన పత్రములకు జవాబు చెప్పట

బొంబాయి, డిసెంబరు 11:— ప్రభుత్వముదిరవ క బొంబాయి క్రొత్త గవర్నరుగారైన ఎల్. డెన్బీ విస్యకుగారి యాదించున బొంబాయి వర్తకసంఘమువారు, వర్తక సంఘమువారు వర్తక సంఘమువారికి జవాబు చెప్పటలో తన ప్రభుత్వము బొంబాయి వర్తక విషయములలో చాల ప్రభుత్వమునని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. యధావంతిరము జరిగిన విషయములు యధావంతిరము పూర్వము అధికారికములలోను, వర్తక విషయములలోనూ, బలముగానున్న జేతనులనే ఆయావిషయములలో కష్టం లాగులు చేసికొన్నది ఎక్స్ప్రెస్ చేయు విషయములను, తెలుగువందా ఉండు అప్పు విషయములను ప్రపంచములో ఏదేముచు తే. నీతి హిందూ జేతనులకు ఉండుట చాల సంతోషకరము.

ప్రభుత్వజేతన సన్మానపత్రమునకు విల్సనుగారు కొంత మారు మూడేళ్ల కాలములోనే రాజీనామాచేసిరి. తేలిక కొను అవసరసంఘములో ఆమెకునన్ను వారికి కూడ తేలికనూ చన అన్నది జరుగుచున్నది. మరొక వారు రాజీనామాచేసిరి ప్రజలనే సేవించువిధమున తీసికొనికొచ్చి రంగులనూడ గుం నింపియు నూడవలసివచ్చిరి. నిమ్మకాయలను మైతల ప్రభుత్వము తగులగ్రాత పుచ్చుకొనునని డెన్బీ గవర్నరుగారు వారి కష్టములను ముఖ్యములగు సమస్యలను వారు తెలిసి కొనుచున వాగ్దా మొనర్చిరి. (ఆ. వె)

అకాలీనాయకుల కేసు

10-11 తేదీల విచారణ

సి. వి. సి. పోలీసు కమిషనర్స్ కు అరెస్టుగారి పాత్యము 10-11 తేదీ లో జరిగింది. గురువారు సత్సాగరము, వాఖానాథ్యారములను గూర్చి అవ్యక్తపరచుచుండునందు అకాలీ నాయకుల లాసంగిన ఉపన్యాసములను గూర్చి యాచాక్షి తెలిపెను. ముఖ్యములు రుజువుచేయవలసియున్న ముఖ్యములలో కొంత కొనుగిన ఉపన్యాసములను అట్టి యింకటి లైజి నేరమును ముఖ్యుల చేతునూడ వని ముఖ్యముల వ్యాఖ్యానము నడిపెను ముఖ్యముల మేమియునులేదు. కిరీముసింఘము అక్రమసంఘముని దొరకమునాటి ప్రకటించిరి. ముఖ్యములందరను అక్రమమున సభ్యులును సహాయము చేయున్నారని, మిక్కిలివారికి పరస్పరసంబంధము కలదు. అని ప్రభుత్వ వ్యాఖ్యానము వారి కేసు క గా మే జ స్త్రీ టు నూడ నందల క గిరించి అక్షరముల తిరస్కరించెను.

నిమ్మపోలీసువారు అవ్యక్తపరచు భిల్లాపరచు కాకర్లులను— కలవచ్చి గిరించెను కిరీముసింఘము వారిలెలగు కొన్నిటిని తిప్పికొట్టియిరి అకాలీ నాయకులకేసు సాక్ష్యమునకు వాని తిప్పికొట్టియిరి రని తెలియుచున్నది. (ఆ. వె)

వర్తికా సంబంధముల సంఘము

బొంబాయి, 11 క డిసెంబరు:— వర్తికా సంబంధీక సంఘము క కలబాజన్ గారి అవ్యక్తపరచిన బొంబాయిలో ఒక సభ చేసిరి సంఘముయొక్క నిజములు నిబంధనలు ఆలోచించి ప్రాయుబడెను. ఈ సంఘములో, ప్రాప్తములగు నుండిన సంపాదనలను సభ్యులుగా నుండుట తగునా తిరచాయను విషయమై కొంత చర్చ జరిగెను. సభ్యులలో చాల మందిచే వారు సభ్యులుగా నుండుట తగునని తీర్మానించబడెను. సంఘాభ్యుత్థుల కింక రంగయ్యగారిని, గౌరవార్థమున కాకర్లులను పోకాకర్లులను ఎస్. ఏ. (వర్తికా)కి ఎక్కుగిరిరి. హిందూజేతనులందరను వర్తికా సంబంధీకముగా మనిచేయుచున్న వారు డి సభ్యులయ్యారై అప్పికేతనులను స్వీకరింతురు (ఆ. వె)

ఇ నాం!

1924 నవంబరు 11

వెద్దమీటు క్యాలెండరు

ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది ముద్రాను ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

ఇ నాం!!

నోటీసు

నాకోమారుడు నందిపాటి అప్పారావు, మామగారగు చీడక పిచ్చయ్యగారి ప్రోత్సాహంతో నాతో వికాధింది యిప్పటికి మహా వారంకోసం క్రిందట నాయంటిలోనుండి వల్లి పోయి కడప పిచ్చయ్యగారి యింటో వుంటాయన్నాడు. మరొక చీడక పిచ్చయ్యగారి నాకోమారులకు స్వంతవ్యాపారం పెట్టింది సకల వ్యాపారం క్రిందట మిమతో నాకోమారులకు ఇంకా మేయించి పిచ్చయ్యగారు అక్రమపులాభమున పొందవలెనని ప్రయత్నంబో వుండి నున్నాడు; నుక నాకోమారుడు నందిపాటి అప్పారావు చేసిన రుణములకున్న అప్పారావు అప్పారావు అందు బదిలీ అనుపేక్ష పెట్టి చేయువ్యాపార సంబంధముగు లాభప్రయోజనము నేనుగాని నా అమ్మిగాని నా మిగతా కొమార్తెనగాని జవాబుదారి చేతునందనన్ని అట్లు జరిగినయెడల నాకోమారు అప్పారావు ఒక్కడే తన స్వంత జవాబుదారు కాగలదనియు యిందులకు యావస్యండి తెలియగలదని అటు ప్రచురపూర్వమైతి.

తెలుగు-నందిపాటి నరసింహం
6-12-23 } మ్యూనిసిపల్ కంట్రాక్టరు

రెడిరాణి

రెడిసంఘముయొక్క బెన్చుకర్లును సాధించుటకు క్రిందివలయున్న సచివ్రమాసపత్రం. ఆంధ్రజేతనులకు సంబంధించిన సాంఘిక విషయములు, రాజకీయ విషయములు, వాణ్య విషయములును నూడ ఇందు చాల చర్చించబడుచుండును. సభ్యులవందా రు 8.0.0 అ.

రెడి బూర్గు, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

రత్నపురుష లేఖ

ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఇతర కార్యములకు, కలిగి కుల్ల వ్యయము పోషించి బలముగల కేసును ఈమార్గమునకు పంపిన తెలియజేయవలెను. విశ్వవిద్యాలయము వలన, కే 1-1 రు 2.4.0 అ. సెక్షన్లము- అన్ని సెక్షన్లములను అప్పుక మగా ముచ్చుకు. బుద్ధి 1-1 1.8.0, కేటానుకుటలము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవర, గోదావరి జిల్లా.

మహాభ్యుగం సంఘాత

ఇది యొక గొప్పవాద్యసంఘము. మహాభ్యుగం వాయించి కది. దీనియందు ప్రతిమాసపు యొక్క వారమున అమూల్యగ మగా చలములతోనూడ ప్రాయుబడియున్నది. జ్యూలైవర్స్ రమ, తారీఖు, జనవరాల ఘడియలు వారికి నుండెరి మహాసంవీక యెడల, కావలసినవారికి వి. ఏ గా మంపించెను, శ్లోకములు తెలుగు అర్థంతో నను ప్రాయుబడు రు 8.0.0 అను అర్థం అవసరము లేని వారికి 2.0.0 మూకను. 8512

ఆకర్షణ వేంకటేశ్వరస్వామి, “వైవజ్ఞము” గోపాలపురం కొత్తపేటపొట్ట, గోదావరి జిల్లా.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు. ఆంధ్రసాహిత్యచేతనులను. తెలుగునది. తెలుగు భరణకావ్యములగుట ప్రాయము. వి. వెంకటేశ్వరస్వామి అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. 8081 పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా) తెలిగ్రాఫ్ ఆడెను: “ఇంద్ర ప్రేక్ష” పెద్దాపురం.

ఇ నాం!!

1924 నవంబరు 11

వెద్దమీటు క్యాలెండరు

ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది ముద్రాను ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

ఇ నాం!!

జాబులు

హిందీపాఠశాలకు గొప్ప విరాళము

మద్రాసులోని హిందీపాఠశాలసమాఖ్యకు ఈ క్రింది వేతన మాయాలో విశిష్టమువారిచే పాఠశాల కట్టించునట్లు కమిషనరీయమునకు ప్రార్థనపడినది. దానికిగాను మొదల 2000 రూపాయల శ్రీ గానా మారాణి పాఠశాలకై బహుద్రుగమున, శ్రీ మోతే నారాయణరావు ఇహింపాఠశాలకు రమ్యమైనద్రవ్యములను బహింపించుచున్నారని చాటిచెందుట. వారికి మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. మా పాఠశాలయందే వారు సర్వము ఇట్టి యాచార్యులను నేరుచుచుండగ గాకయు కొనుచున్నాము. ఈ సంఘటనకు కారణము వారి కులైన శ్రీ శివలూరి సురేంద్రరావు గారి యొక్కయు శ్రీ శ్రీ పున్నయ్య గారియొక్కయు ఉత్తాహము కడుంగడు ప్రశంసనీయులు. అశక్తివిహినులగు సంఘవర్గము వారు వెనుకీ ఒక ఈ కట్టించు పనులకు కడుదృఢమో కృషి కల్పిరి. ముందుముందుగాడి వారి కట్టించు మా పాఠశాలకు సహాయమునకును సుపీధు లని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము.

పురవాసి.

అఖిల భారతీయ విశ్వకర్మదారణసంఘముయొక్క 10 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విశ్వబ్రాహ్మణ మహాసభ

కాత్వదర్శి ప్రకటన

ఈ సభ 16-12-1928 సంవత్సరము ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు (బహుశ్రీ మహాపాఠశాల వద్దపాటి నిరంజన కాశ్రీ గారి మహాప్రార్థనతో) ఆంధ్ర జనంగణ. ఇట్టి కల గాలి వాన కారణముగా ప్రస్తుత మహాసభ నిలబడిన టైంలో పూనుచునే ఉన్నవారు, దొంగ ప్రకటనల గానియున్నట్లు తెలియజేయుచు, ఈ గాలి వాన పాఠశాల కాదు. అహంసంఘమువారు సభాతేదిన మార్పునట్లు తీర్మానించియుండలేదు నిర్ణయమున తప్పక సభ జరగలదు. విశాఖపట్టణమునకు రావలెనని నిర్ణయము నే సభయొద్దంబు తెల్లవారేసమయమున శ్రీ కాశీరామమూర్తి యధా ప్రకారముగ నిద్రయొద్దంబు. కాలమాన భవములముగ నన్నది. కనుక బాధ్యతలేవారు చేయు ప్రకటన విశ్వసనీయ అందమును నిర్ణయమునాటికి విశాఖపట్టణము దూరమే మాయాద్యములను బంధనముగ తెలుపుటకు సామర్థ్యము కలదున్నాను కాని రామమూర్తి, అహంసంఘము విశ్వదర్శి.

శ్రీమంకటేశ్వర గోపాలకృష్ణ హైస్కూలు, పునాదిపాడు, (కృష్ణాజిల్లా)

(వైసిడెంటుగారి నిర్వాహము)

వైసిడిన పాఠశాల 1920-21 సం. కాలె కిర లేదని తోయరు తెలిపిరి స్కూలుగా స్థాపించబడినది. ఈ గానము కట్టుకట్ట నన్నది పాఠశాల వరండు లేదులేదు, కేవలపాఠశాల మాత్రమే పట్టణంబు, తగి విద్య కల్పించుటకు పట్టణము చేతను, విద్యాంశ మిటువంటియు బాంధవ లేని హిందూ గని టెట్టి, సదరు గానమునకు గానము, భూస్వామియును, ఉదార స్వభావులను ను మద్దతి గోపాలకృష్ణ హైస్కూలు సదకు పాఠశాలకు స్థాపించిరి. అత్యధియు క్రమమున నే జన్మంతిగము లేక నదిరకలములనే అనగా రెండు వత్సరములలో నన్నది పాఠశాలగా మారింది. (హై స్కూలు) ఇట్టి స్వల్పకాలము లోనే ఇట్లు విశిష్టమైనది జేయుట శ్రీ (వైసిడెంటు గారి యహింసకృషిలననే కని మఱియు కాదు. అట్టి (వైసిడెంటు గారు, నటికి సరిగా నొకవత్సరమునందే కిరస్యస్థాపనకుండి యాస్మికముగా నేడు (11-12-28) ఉదయము 8 గంటలకు కర్మకర్త రని తెలియజేయుటకు చాల విచారముచున్నాము. శ్రీ (వైసిడెంటు గారు రకసంకాలమునకు తమ కృషివలననులైన మాటడ దురతి పాఠశాల విషయమే కలతలందుచు (పాఠశాల విడిచిపెట్టి విషయమే వారికి పాఠశాలలందు లు గాధాన రాగము కల్పించి నలవు శ్రీ మంకటేశ్వర (వైసిడెంటుగారి యాత్మకు కాంతి నిచ్చునావు. శ్రీ వారి కుటుంబములకు నేను మాతానభూతి ముఖమున్నారము.

మహానాథి వెంకటేశ్వరరావు.

వృత్తాంతలేఖలు

బందరు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఈనెల 7-వ తేదీ సాయంత్రం మా బందరుప్రభుత్వమునకున్న సోమలక్ష్మమ్మలొ నొక అటవీయ జరిగింది. ఇత్యది జి. డి. క్యామ్యూగారు (చెన్నైకి కాసనీర్వాహసభ్యునిగ నెమ్మకొనబడినవారు) గౌరవార్థము జరుపబడినది.

ఈ సోమలక్ష్మమ్మలకు వీరు వైసు(వైసిడెంటు) నివృత్తికి 80 సం. నుండి యుండుటయే గాక, దాని ప్రధానపోషకులలో నొకరగ నుడిరి.

ఈ సభకు వెళ్ళుచుండి యుద్ధోగములను, వర్తకమును, సుపాధ్యాయమును, రిడిటింగును, యూరోపీయమును వైగా నుమాత్రం అయిదువందలమంది (వేమలమున వచ్చియుండిరి.

సభ్యులకు అల్పాహారముల నిచ్చి సత్కరించిన తరువాత జి. డి. క్యామ్యూగారు, క్లబ్బు (వైసిడెంటు) గారిచే ప్రస్తుత మాలంకరులు గానికంటే వారిని సూర్య నాడెళ్ళ పునోత్తమ విగారిచే రచియించబడిన కంఠరత్నముల చదువబడెను. తదంతరము కథలు సర్కస్, గారడీ, సంగీతములచే తృప్తి పొందినవారి

టెక్కలి

గారివాన గంజాముట్టలో సముద్రస్థాయికితరేతము నందు అధికముగా కావెను. 18, 19, 20 తేదీలలో తూర్పు నుండి కలచులని గాలిలేచి మేఘములు ఆ సమన నన్నితెల్లల నుండి దట్టముగా లేచి, తూర్పుదిక్కున పేలుకొనెను. కట్ట పగలు మామదిగములకరకు చీకటిగా నుండెను. వానంబువిన జల్లుకొట్టసాగెను. వర్షము మొత్తముమీద 24 మడిట్లు కరి నెను. భాగ్యము కట్టయొద్ద చేన్నియు జలముతో యునిగి పోయి (కొలిపోయినది. పొలములు దిబ్బుల తేరెను. జలాశయములు కట్టలతో పాడైనవి. మఖ్యముగా సరీసీములందలి, సముద్రతీరమునది గ్రామములు జలప్రళయమున తలెపోయినవి. అశేషము ముప్పులు రనిపోయిరి. కనువులు, కట్టలు నాశనము లైనవి. ఇండు పశుపోయియుండుచే గొందరు మృతించిరి. ఇనుప దారి, పంటలు తెగిపోయిరి. తీరము తెగెను. కదివలలు కరకు కుర్రములు నడువలేదు. 18 20 తేదీనండియు యింకను కెల్లు నడువలేదు. క్రమము ఇండులేకయు, తిండిలేకయు దిక్కలేకొనై యున్నార విశాఖపట్టణమునకు సహాయము లిగి ట్లు గంజామునకును గారవీయింపుడి.

తోటవిందు: కాశీరామపాఠశాలకు ఇంటి హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుల బాంధవించు జరిగెను. అంద రాసమయమున సుతోమ. బుధి నోలలాకిరి. డి. యశ. కర్మ.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

ప్రాధునికోపాధ్యాయ సంఘసభ

డిసెంబరు 11:—నరసాపురం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘసభ ఆదివారం 9-12-28 సం. తేదీన మహారాజ శ్రీ బాధ్యుల ను దరగావు క్యు. బి. యే. బి. ఏ. ఎ. డి. గారి ఆధ్వర్యమున టౌన్ ఎలిమెంటరీ స్కూలుశాలలో జరిగింది. సుమారు నూనెయిది ఉపాధ్యాయులు హాజరైరి. ఈ కథలలో ముఖ్యమైన తీర్మానము వీరియొక్క జీతములు హెచ్చు చేయడము విషయమై అయియున్నది. ఈ సందర్భము కలిగిన హేళువు ఏమనగా మా తాలూకాబోర్డువారు మావాయికి రెండువైపుల చొప్పున తాలూకాలో ఎదుర్కొనేవకో కెమ్మ ననముల చేయుటకు సిక్వయించడమై యున్నది. ఇప్పుడు ఈ కెమ్మకేయడముకల్ల తాలూకాబోర్డుకు కర్రు మెంబరువారియ్య బోర్డు సకము గ్రాంటుతో ముమారు రూ 25000 లు కనూలు కావచ్చును. ఈ భవముకల్ల మేట్లరీతములు హెచ్చుచేయుటకే గాక కొత్తస్కూలు పెట్టుటకు కూడా పాఠశాలకు కలగును. అందువిషయమై మా తాలూకాబోర్డు (వైసిడెంటు గారున్న మాజిల్లా మార్కెట్ కెడ్డ ఇన్స్పెక్టరుగారున్న ఇంకా ఇక్కడ కేవలం దివ్యుటి ఇన్స్పెక్టరున్ను కలిసి బోర్డుకింకను స్కూల్ మాస్టర్ జీతములకుగాను ఈ క్రిందివిధమున స్కేలు ఏర్పరిచివారిట. ఎలిమెంటరీ మాస్టర్లకు రూ 15 లు మొదలు

సంవత్సరముకు అర్ధ మాసాయి ప్రమాదము చొప్పున 25 రూపాయిలకరకున్న, హైజర్ ఎలిమెంటరీ మాస్టర్లకు రూ 17-8-0 మొదలు సువత్సరముకు 0-8-0 ప్రమాదము చొప్పున రూ 80 లు. అయితే మొన్నటిసభలో ఈ స్కేలును చాలా అక్షేపించిరి. ఇప్పుడే మా తాలూకా బోర్డుకి ద మున్నెంతి మాస్టరున్ను కేవల అంకెలతో సహా కొందరు రూ 17 లున్న సురీక దరు రూ 19 లున్న జీతము తెచ్చుకొనుచుండగా వారికి తొగి నూతున్నెల్లప్రకారము రూ 15 లు జీతము పుచ్చుకొనకునెదరకో ఏమో యని భయపడి ట్లు కనబడినది. బహుశా ఉద్ధోగముల అభిప్రాయము అట్లు అయి యుండవచ్చు. అది ఎట్లున్నను మొన్నటిసభలో ఏ గ్రీకులుగా మాస్టర్ల యాక స్వంతి ప్రతిమాప్తులను ఆఖరు జీతము రూ 20 ల్లో తక్కువ యుండకుండవచ్చును ఎలిమెంటరీ మాస్టర్లకు రూ 20 లు మొదలు సంవత్సరముకు రూ 1 ప్రమాదము చొప్పున రూ 80 లు జీతమున్ను హైజర్ ఎలిమెంటరీ మాస్టర్లకు రూ 25 లు మొదలు సువత్సరముకు ఒకరూపాయి ప్రమాదము చొప్పున రూ 85 స్కేలు ఉండవలెనని తీర్మానము గానియింపిరి. అధ్యక్షులు తమ అంత్యోక్తకాగ్యమును ఈ తీర్మానమును గూర్చి కాగా బలపరచిరి ఇప్పుడు మాలివాడు రోజుకు రూ 0.12-0 లు చొప్పున కూలి సహాదించుకొనే రోజులలో స్కూల్ మాస్టరుకు రూ 20 లు జీతమైనను లేనియెడల సంపాదముతో జీవించుట చాలావృద్ధులని అందరు ఏకాభిప్రాయము లైరి. కాబట్టి మా తాలూకా బోర్డువారు ఈ మాస్టర్ల మొత్తం అలెంతురనిన్ని క బోర్డు మీటింగులో వీరు కోరిట్లు స్కేలును ఏర్పరుచుచు రనిన్ని అభిప్రాయముచున్నాను.

మా పురమందిరి వార్షికోత్సవము

శ్రీ కెడ్లన్న హోలాపురమ్మగార్ల పేరను కెడ్లన్ను మా పురమందిరిపు 27-వ సంవత్సరోత్సవము మొన్నటిరోజున శ్రీ అంబాకుభావా జనరామారావు బి. యే. ఎ. డి. గారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది. ఈ సందర్భములో అధ్యక్షులున్న శ్రీ ఎల్లయిలి నారాయణమూర్తి బి. యే. బి. యశ. గారున్న శ్రీ కదిగొండల వెంకట్రావు బి. యే. బి. యశ. గారున్న మంచి యజ్ఞాగమము నిచ్చిరి

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
జాండు పర్మాటికల్ వర్కుసు
లిమిటెడ్, బొంబాయి.
మొదటికం చంద్రప్రభా మూత్రలు
ఇది కిలాకత్తు లోనాధ్యక్షములు, మాక్రీ భస్మము, మొదలగువాటిని జర్మీ కాస్త్రోక్రమంగా తయారు చేయబడినది. మాక్రమతో కలిపిపోవు శుక్రము, మాక్రమం దుండు టిఫి (phosphate), తెలుపు మొదలగు నెక రోగముల, నడుగునొప్పి, వాతరోగము, ద్వారములు, బలహీనత యితర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగువి కన్ను కుకనము
ఒక తులము ఔషధముల బుడ్డి 1-కి భాగ 1/5/0 4 బుడ్లకు ఒక సారి అర్ధరూప పంపి ప్యాకెట్ల పోస్తు ఉత్తము యి కాము.
మా ఔషధముల క్యాబులూబు య కాముగాని పండును
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.
అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, ఆంధుత్వ, ఆరోగ్యము మొదలగువి వృద్ధిచుగును, అన్నిరకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా కల బుడ్డి 1-కి భాగ 1 కెడ్లనిడ్ల కావలసినవారు (వాసిన ఉచితముగా) పండుచును.
రాధాకృష్ణ నారాయణాచారి కేశవశర్మ
27 వైసాలబాగుగోడ్డు మహానగరము

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదొరకును

చక్కనిదబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

కవహరి
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు శ్యామకోశములందు బలహీనతలన తీర్చును. గొడి ఆచారవిధములు శైలిముతలన ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలిండు దగ్గు శ్యామకోశముల నూత్ని నాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తుయదగ్గు దగ్గుకు సేవించవలసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

కుష్టుకు తైలము
డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె
వెలసీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, మాంటగోమరీ నందును మెదక్కు టూర్ ఆండు కన్య వారి భవనమునకు ప్రక్కయుండు నెం 2/4 రు భవనము దు మా బ్రాంచి ఏర్పాటు చేయబడినదియు, మా మేనేజరు డైరెక్టరు, ప్రధాన వైద్యులు నగు ఆయుర్వేది పండిత డా॥ కె. ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు, ప్రతిదినము ఆదివారము, సోమవారము లందు కూడ ఈ డిగుర లెలుబడిన కాలములందు రోగులను పరీక్షించి, వారికి కలహా నొసంగవలసి మేము ఇందు మూలముగా ఎల్లప్పుడు తెలియ జేయుచున్నాము.

బ్రాంచి ఆఫీసు, 2 1/2 మాంటగోమరీ, మద్రాసు, హెడ్ ఆఫీసు, 44 గోవిందప్ప శాయ్ వీధి, బార్దొలెను, మద్రాసు	ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటల వరకు పూలు 10-30 గంటలనుండి, సాయంత్రము 8-80 గంటలవరకు.
---	---

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) 185, మాంటగోమరీ, మదరాసు.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనాథి వి. ఏ. ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.
అనుమతిపొందిన మూలధనము రూ 300,000. వసూలైన మూలధనము రూ 1,30,054.

5000 న మోనాలు ఉచితముగా పంచివెట్టబడును
సాటిలేనటువంటి, పూర్వకాలపు శాస్త్రయుక్తముగు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు స్వచ్ఛముగా తయారుజేయబడును. మేము తయారుచేసినది మిక్కిలి చురుకు గలదని, స్వచ్ఛమైనదిని నమ్మించుటకు, ఉచితముగా నమోనాలు కంపుటకు సిద్ధపరుచుకొంటిమి.

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస
శుద్ధతకును, దోషరహితకును సాటిలేనది. ప్రతివారికి మంచి బలభర్త ఔషధము, పుష్టికరమైనది. శరీరప్రకృతిని బలపరుచును. ఆకలిని సృష్టిచేసి దేహమును పెంచును.
దుర్బలము గల ప్రతివరమును, దగ్గును, చలి, ఉబ్బునపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలకంక, వృద్ధాప్యము మొదలగు రోగములకు ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, రుతువులేని స్త్రీలకు, గొడ్డుతనము లొలగించును.
కాడ్లివర్ ఆయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.
ధర :—10 తులాలు (20 దినములకు పరిపూర్ణమిది) రూ. 1/- 40 తులాలు రూ. 3/-
క్యాటలాగులు కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.
ఏజెంట్లు:—మెదక్కు అగ్విన్ అండు కో., నెం. 176, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
మెదక్కు థాథా అండు కో., 160, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

పరీక్షకు నిలవి ఖ్యాతిగాంచిన

శుక్లనష్టము

మాత్రము 50 కి రూ 1-4-0
చిరునామాలు విరళముగా వ్రాయవలెను.

పూతని వైద్యకోశములకు సీసా 1-కి రు 1-0-0
మహాషధి జ్ఞాపకశక్తికి సీసా 1 కి రు 1-10-0
నంబీవి రక్తశుద్ధికి లేహ్యంతు 20 కి రు 5-0-0
జాన్తెజ ప్రత్యేకము, ఏజెంట్లు కావలెను.
ట్రవర్ అండు కో. ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

Rolled Gold Bracelet Watch
రోల్డ్ గోల్డ్ బంగారు
బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మోస్తరు చేతిగడియారము)

ఈ గడియారము మంచి దృఢమైన సామానులలోను, హు అది మేక చిత్ర నమలచేతి తయారుచేయబడినది. మాచుగ్గి హెచ్చుతగ్గల గడియారముకలె కనబడును. నది యగు గంటల చూపు మంచి గడియారము. స్త్రీ పురుషులు దీనిని చేతిలో ధరించినయెడల చేతికి బంగారపు ఆభరణమువలె ఆందముగా నుండును. గడియారము మొదలు చేతిగొలుగు వరకు అన్నియు రోల్డ్ గోల్డ్ క్యాంటి బంగారుతో చేయబడి నందువలన అంతు బంగారపు గడియారమువలె నుండును, బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ ఇచ్చుగలము, ప్రి గ్ చేతిగొలుగు అయిన దెవల్ల పెద్దచేతులవలన, చిన్న చేతులవలన, ఈ గడియారమును ధరించుకొందురు. అందమైన పట్టుబాష్పల ప్రతిగడియారము ఉంచబడి యుండును.
రోల్డ్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను బ్రేస్ లెట్ గోలుచుతో ధర రూ 8-0-0
4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ,
పోస్టు బాక్సు నెం. 328, మాంటగోమరీ మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
జులభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు. వైపుభము ప్రతియింట నుండవలసినది అందరుచేయవలసిన మందులు 18 1-4-0 888 (2) వి. పి. 0-6-0
ఆరోగ్యదర్శనము:—వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 1 కి 0-8-0 వి. పి. 0-4-0
ఆయుర్వేదచికిత్స:—ఆరోగ్య, వైద్య, శారీర, నిభాన పట్టుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యశాస్త్రము. హరిది యుచితము. చందా రు 2-8-0
కె. కి. సి. ఏక కాలముడు రోగినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథముండట, పెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)